

110 . Panic | Comuna: Bereclean | Județ: Sălaj | Punct: Pădurea Bichișel | Anul: 2017

Anul: 2017

Cod RAN: 141438.11

Perioade: Preistorie

Epoci: Preistorie

Categorii sit: Neatribuit

Autori: Ioan Bejinariu

Instituții: Muzeul Județean de Istorie și Artă, Zalău

Raport

Localitatea Panic (com. Hereclean) se află la circa 5 km vest de municipiul reședință de județ Zalău, pe partea stângă a DE Cluj Napoca – Satu Mare. În ultimele patru decenii, în zona dintre Zalău – Hereclean - Panic au fost efectuate cercetări arheologice sistematice sau cu caracter preventiv în câteva situri, cu descoperiri din neolitic, eneolitic târziu, epoca bronzului și perioada romană. Toate aceste puncte se află la distanțe cuprinse între circa 1 km – 3,5 km de locul unde au fost aflate piesele de bronz.

În luna iunie a anului 2017 au fost descoperite cu detectorul de metale în zona localității Panic, în locul numit "Pădurea Bichișel" câteva piese preistorice din bronz. Urmând circuitul legal, aceste piese au ajuns în custodia muzeului din Zalău, care a solicitat autorizații pentru diagnostic de teren și utilizarea detectorului de metale în zonă, ambele demersuri menite să permită obținerea unor eventuale date despre împrejurările în care obiectele de metal au ajuns în pământ. Am urmărit totodată și recuperarea altor obiecte. Conform informațiilor furnizate de către descoperitor, obiectele de metal (5 în total) au fost descoperite la foarte mică adâncime, între 0, 20 m – 0,30 m, la distanță una de alta, împrăștiate pe o suprafață de circa 10 m². Piesele de metal au fost descoperite pe panta lină a unui deal împădurit, mai precis pe versantul său nord-nord-estic, sub culme.

A fost delimitată o zonă cu o rază de circa 50 m de la locul unde au fost găsite primele piese, iar acest sector a fost "scanat" cu detectorul pentru identificarea altor piese. Anterior a fost îndepărtat stratul de frunze moarte. Evaluarea de teren realizată în zona unde fuseseră descoperite anterior primele piese a dus la recuperarea a încă trei obiecte de metal, toate aparținând probabil unei depuneri de bronzuri. Toate noile piesele recuperate în urma evaluării de teren se aflau la o adâncime redusă, între 0,08 m și 0, 17 m. Probabil ansamblul de bronzuri preistorice a fost îngropat la mică adâncime sub culmea dealului, pe panta sa nord-estică, iar în decursul timpului, eroziunea naturală și acțiunile cu caracter antropic au afectat depunerea și obiectele s-au împrăștiat. În total este vorba despre opt obiecte, care în decursul timpului au fost împrăștiate din locul depunerii inițiale. Nu am reușit să identificăm locul inițial al depunerii și nici alte indicii referitoare la suportul depunerii. Spre vest de locul depunerii au fost identificate trei movile, posibil tumuli funerari, însă din zona acestora nu avem indicii referitoare la perioada când au fost înălțați. Această grupare tumulară se află vis-a-vis, la est de așezarea din prima etapă a Bronzului târziu cercetată în anul 2008 la Recea, "Valea Sulduba / Fabrica CEMACON". Nu excludem, în contextul acestei descoperiri, o potențială legătură între depunerea de piese de metal și movilele funerare. În trecut a mai fost identificată și parțial cercetată o a doua așezare din perioada târzie a epocii bronzului, la Panic "Uroikért" aflată la circa 1 km nord-est de locul descoperirii depozitului. Putem afirma că depozitul a fost compus din cel puțin opt piese de metal. Este vorba despre trei seceri (una aproape întreagă aparținând tipului "cu buton" și alte două fragmente), jumătatea superioară a unui celt cu gura concavă și probabil un alt fragment ce provine tot de la un celt. În compoziția depozitului mai apar trei fragmente de materie primă.

Celțul fragmentar a furnizat încă de la începutul procesului de curățare primară alte importante descoperiri. Se observă că piesa a fost fragmentată, aproximativ pe la mijloc unde apar și urme de lovire,

soldate cu ”înfundarea” unuia dintre pereți. În orificiul rezultat au fost îndesate două piese: tija unui ac de bronz, respectiv un fragment, probabil de tablă de bronz. Această practică documentată și în cazul altor depuneri de piese de metal a fost analizată în câteva studii care au încercat să explice și resorturile care au determinat-o. Astfel numărul total al pieselor aflate în componența depozitului de la Panic, pădurea ”Bichișel” se ridică la zece.

Evaluarea de teren, acompaniată de detecție cu detectorul de metale pentru recuperarea tuturor pieselor nu a furnizat informații determinante pentru aprecierea caracterului depunerii. Relația potențială cu siturile din zonă (așezări și tumuli, posibil cu caracter funerar) identificate și, unele cercetate este dificil de stabilit. Prin compoziția sa depozitul de bronzuri de la Panic ”Dealul Bichișel” poate fi atribuit tipului Uriu – Ópályi, depozite caracteristice mai ales zonei Tisei Superioare și datate preponderent în etapa Bronz târziu II, cu mențiunea că unele se datează și în etapa următoare.

Zona Vârșolț - Zalău este una de tranziție între culoarul Crasnei și trecătoarea ”Poarta Meseșană”, din nordul munților Meseș ceea ce-i conferă un rol important în cadrul rețelei supraregionale a circulației bunurilor, ideilor și persoanelor în preistorie și chiar mai târziu. Acest caracter este pregnant, grație numărului mare al siturilor cunoscute, iar orice nouă descoperire umple un gol al cercetărilor. În ciuda acestui caracter de ”zonă de trecere”, până acum se cunosc doar descoperiri izolate de piese de bronz, care pot însă reprezenta ”depuneri de o singură piesă”. Depozitul recent descoperit ar fi primul cunoscut din acest spațiu de tranziție.

Bibliografie

- V. Rădulescu, Gh. Calotoiu, CercetArhBuc, 5, 1982, p.119-127; 6, 1983, p.133-138; idem, Materiale, Vaslui, 1982, București, 1986, p.294-299; V. Rădulescu, I. Cămui, CercetArhBuc, 8, 1986, p.101-112.

Informații suplimentare online

[Raportul 5909 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
